

NA OSIEMDZIESIĄTE URODZINY PROFESORA ZYGMUNTA WOJTASZKA

Profesor Zygmunt Wojtaszek urodził się w rodzinie chłopskiej na Ziemi Lubelskiej. Szacunek dla rolniczego gospodarowania i ciężkiej pracy towarzyszy Mu od dzieciństwa. Pomimo długiego okresu zamieszkiwania w mieście nie utracił kontaktów ze wsią. Pozostaje wierny jej ideałom i tradycji. Jego konsekwencja i wytrwałość, połączona z niespotykaną pracowitością i zaletami umysłu, zapewniły Mu awans społeczny, osiągniany dawniej tylko przez nielicznych, awans od dziecka chłopskiego do uznanego Profesora i szanowanego Człowieka. Jego postawa i osiągnięcia mogą ułatwić młodzieży wiejskiej, uwierzenie w to, że coś co wydaje się niemożliwym, może stać się realnym.

Większość swego życia zawodowego pracował w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, przechodząc przez kolejne stanowiska, stopnie i tytuły kariery naukowej. Był wieloletnim kierownikiem Zakładu Ekonomiki i Organizacji Produkcji Rolniczej w Katedrze Ekonomiki i Organizacji Gospodarstw Rolniczych SGGW (obecnie Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw), a następnie jej kierownikiem. Kierował z sukcesem studiami podyplomowymi oraz doktorskimi na Wydziale Ekonomiczno-Rolniczym SGGW (obecnie Wydział Nauk Ekonomicznych). Jego cechą była i jest wielopłaszczyznowa działalność jako pracownika nauki, nauczyciela i wychowawcy, redaktora i popularyzatora wiedzy oraz jako osoby zaangażowanej w sprawy gospodarcze i społeczne kraju.

Przez wieloletnia Profesor Wojtaszek wnosił duży wkład w kształtowanie profilu i poziomu ważnych polskich czasopism naukowych. Jako redaktor działowy *Zeszytów Naukowych SGGW* i redaktor naczelny *Roczników Nauk Rolniczych* Seria G – Ekonomia Rolnictwa oraz jako członek kolegium redakcyjnego *Zagadnień Ekonomiki Rolnej* dbał o wysoki poziom naukowy publikowanych w Polsce prac. Należy do grona wymagających, ale rzetelnych i jednocześnie życzliwych oraz pomocnych recenzentów. W swoich ocenach nie tylko podkreślał wartości poznawcze i oryginalność prac, ale wskazywał występujące w nich niedostatki i przedstawiał własne spojrzenie na omawiany problem, przez co przyczyniał się do poprawy ich jakości metodycznej i merytorycznej.

Uczestniczył w różnych zespołach problemowych powoływanych w ramach Komitetu Ekonomiki Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk, w komisjach i radach naukowych instytutów, ministerstw, uczelni oraz organizacji rolniczych i spółdzielczych, pełniąc w nich wiele odpowiedzialnych funkcji.

Profesor Wojtaszek ma duże zasługi w kształceniu kadry naukowej oraz specjalistów dla rolnictwa w Polsce, a jako ekspert FAO – również za granicą. Pomimo osiągnięcia wieku emerytalnego nadal uczestniczy w kształceniu kadry, jako profesor zwyczajny w Wyższej Szkole Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Zasadniczy obszar działalności Profesora Zygmunta Wojtaszka obejmują badania z zakresu mikroekonomii rolnictwa. Szczególnie Jego zainteresowania naukowe koncentrują się na ekonomice i organizacji gospodarstw rolniczych, indywidualnych i spółdzielczych. Można je ująć w następujących grupach problemowych: czynniki rozwoju gospodarstw oraz mierniki i wskaźniki oceny ich efektywności, typologia i specjalizacja gospodarstw, a

także gospodarka rolnicza w rejonach o niekorzystnych warunkach przyrodniczych. Prace podejmowane przez Profesora wynikały głównie z bieżących potrzeb praktyki rolniczej, ale równocześnie miały ważne znaczenie dla rozwoju nauki, zwłaszcza w zakresie zastosowania nowych, oryginalnych metod badawczych. Dowodem dużej wartości prac Profesora są ich liczne cytowania przez innych autorów, co świadczy o tym, iż Jego dorobek wywiera wpływ na rozwój nauk ekonomiczno-rolniczych.

Profesor Zygmunt Wojtaszek należy do najwybitniejszych wśród ekonomistów rolnych znawców specjalizacji produkcyjnej gospodarstw indywidualnych i typologii gospodarstw. W tym zakresie wniósł istotny wkład do rozwoju teorii i metodologii badań. Znaczące rezultaty teoretyczno-poznawcze osiągnął również w zakresie analizy oddziaływania infrastruktury technicznej i społecznej na poziom produktywności gospodarstw rolnych, na ich strukturę, kierunki gospodarowania oraz zmiany w strukturze demograficznej i zawodowej wsi.

Na podkreślenie zasługuje też wkład Profesora w doskonalenie metod zarządzania i organizacji gospodarstw indywidualnych. Opracował On uproszczoną metodę rachunku ekonomicznego oraz zaadaptował dla potrzeb organizacji gospodarstw rodzinnych metodę planowania programu. Ważne miejsce w tematyce badawczej Profesora Wojtaszka stanowiły spółdzielcze formy gospodarowania w rolnictwie, zwłaszcza kwestie zarządzania spółdzielnią i oceną jej wyników. Jego aktywny udział w życiu gospodarczym oraz politycznym przyczyniał się do transferu wyników badań naukowych do praktyki społeczno-gospodarczej.

Dla oddania charakteru Jego osobowości warto przytoczyć opinię sformułowaną w latach siedemdziesiątych przez najwybitniejszego polskiego uczonego w dziedzinie ekonomiki i organizacji gospodarstw rolniczych prof. dr. hab. dr h.c. multi Ryszarda Manteuffla. Profesor Manteuffel napisał m.in., że „*odznacza się On (to znaczy Wojtaszek) dużą dociekliwością oraz solidnością w pracy naukowo-badawczej. Nie głosi poglądów, jeśli nie zbada zagadnienia i nie upewni się o ich słuszności. Uważam Go za wybitnego i twórczego pracownika nauki, który posiada duży oryginalny dorobek naukowy, który w trwały sposób wszedł do nauki polskiej (...) Wysoko też cenię Jego zalety umysłu i charakteru. Jest niezawodny w podjętych przez siebie zobowiązaniach (...) Jest bardzo czynny w zakresie współpracy z praktyką oraz życiem naukowym i gospodarczym kraju. Ma ugruntowane i oparte na własnych badaniach, dużej praktyce oraz studiach literatury naukowej poglądy na zagadnienia gospodarcze w rolnictwie (...) Jest człowiekiem wielkiej pracy, nie znoszącym pływaczności i niesolidności w nauce. Jest erudytą i doskonałym znawcą literatury światowej w zakresie nauk ekonomiczno-rolniczych*”.

Dla podkreślenia dorobku Profesora w różnych dziedzinach Jego aktywności i 30-letniego redagowania *Roczników Nauk Rolniczych* Seria G wydajemy niniejszy zeszyt. Autorami artykułów są osoby, do których zwróciliśmy się o ich napisanie i którzy pozytywnie odnieśli się do naszej propozycji. Wśród Autorów są współpracownicy, koledzy i przyjaciele, a także uczniowie Profesora.

Wielce Szanownemu Jubilatowi, Profesorowi Zygmuntowi Wojtaszkowi składamy z okazji 80. urodzin najlepsze życzenia zdrowia, wszelkiej pomyślności i dalszej owocnej pracy na rzecz rozwoju nauki i jej kadry oraz edukacji młodzieży.

Prof. dr hab. B. Klepacki – Przewodniczący Komitetu Ekonomiki Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk, Dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych SGGW w Warszawie
dr hab. S. Stańko, prof. nadzw. SGGW, Redaktor Naczelny *Roczników Nauk Rolniczych* Seria G – Ekonomia Rolnictwa
Prof. dr hab. H. Runowski – Kierownik Katedry Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego



Z. Krajčanek